

LUTHERSK
KIRKETIDENDE

- 2015 -

Redigert av:
Professor Harald Hegstad
Prost Hege Elisabeth Fagermoen
Universitetslektor Sjur Isaksen
Sokneprest Anne Grete Listrøm

Redaksjonssekretær:
Prest/konsulent Eyolf Berg

150. årgang

JANUAR-DESEMBER 2015

FORLAGT AV LUTHER FORLAG; OSLO

Redaksjonelle artikler:

Meir himmel på jorda (Hege E. Fagermoen)	2
Kateketer og sakramentsforvaltning (Harald Hegstad)	26
Interkulturell sjelesorg (Sjur Isaksen)	50
Staben – straff eller velsignelse (Anne Grete Listrøm)	74
Aksent – ikke dialekt (Sjur Isaksen)	98
En politisk kirke? (Harald Hegstad)	118
Kirke – helse – livsmestring (Hege E. Fagermoen)	142
Mindre vann, mer vin (Anne Grete Listrøm)	174
Askeladden og den målstyrte kirken (Hege E. Fagermoen)	198
Hva skal bestemme veivalgene? (Harald Hegstad)	222
Kutt tekst? (Sjur Isaksen)	254
Balansekunst (Anne Grete Listrøm)	274
Den store dåpssamtalen (Hege E. Fagermoen)	298
Flerstemt valg (Sjur Isaksen)	318
Fred for Jerusalem (Harald Hegstad)	342
Oppbrudd (Anne Grete Listrøm)	378
Kirkemusikk og folkemusikk – eller: "Why should the devil have all the good music?" (Hege E. Fagermoen)	398
Dåpstall og dåpsteologi (Harald Hegstad)	426
Er tro en kompetanse? (Sjur Isaksen)	450
Rettferdig fordeling (Anne Grete Listrøm)	474
Fri, villig og het (Hege E. Fagermoen)	502
Kirkesplittende? (Harald Hegstad)	522

Artikler og debattinnlegg etc.:

Kommunereform og kirkeordning (Martin Enstad)	4
Romfolket – hva er det som truer oss? (Olav Rune Ekeland Bastrup)	8
Vitenskapelighet og forskningsfrihet ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole (Ivar Vegge)	12
Vi og de fredløse (Olav Rune Ekeland Bastrup)	29
Uhørt? (Hans Neuhold)	32
Hvem ber for fangene? (Stein Rune Ottesen)	35
Troens opplevelser under et besøk i det hellige land (Karl Frode Hilton)	36
Misjon og flerkulturelt arbeid i praksis (Rolf Arne Tjøstheim)	52
Vår menighet, et internasjonalt fellesskap (Dag Kaspersen)	55
Et fellesskap på tvers av folk fra mange nasjonaliteter, på tvers av kulturer og kirkesamfunn (Maicon Steuernagel)	56
Misjon som ressurs i ungdomsarbeidet (Øyvind Refvik)	58
Kommunereform, kirkeordning og prestetjenesten (Øystein Dahle)	59
Kommunereform og en kirkeordning som fortsatt er synodal, episkopal og kongregasjonal (Martin Enstad)	62
Den hellige ånd (Ole Chr. M. Kvarme)	76
Kirken og kirkene – om enhet, mangfold og splittelse (Knut Alfsvåg)	82
Månedens salme: Ingen er for liten til å se Guds under (N13 623) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	88
Utenlandske prester – oppfølging og veiledning (Øyvind Rise)	99
Prester til Norge (Erlend Woldseth)	100
Islandsk prest i Den norske kirke (Kristinn Olason)	102
Afrikaner og prest i Den norske kirke (Onesimus Jalata Nagari)	103
Utenlandske prester en ressurs og en utfordring (Tor B. Jørgensen)	120
Angående Den norske kirkes fremtidige ordning (Dagfinn Bjerkestrand)	122
Utenlandske prester – Regelverk og rollefordeling ved tilsetning (Bispemøtet)	127
Månedens salme: Da Herren kom til denne jord (N13 433) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	130
Kirkens ressurser for helse (Torgeir Sørensen)	144
Å vandre med håp (Eilev Erikstein)	150
Mestring, helse og kirke (Hege E. Fagermoen / Magne Nylenna)	156
Der troen og livet møtes – om salmer og diakoni (Sindre Skeie)	159
En radikalt annerledes tekstbok (Lars Hana og Per Walle)	175

Presteklemmer (Jostein H. Sandsmark)	179
Månedens salme: Å, gledesfylte stund! Å, hvilken morgenrøde! (N13 212) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	183
Evangeliet og vårt samfunnsengasjement (Ole Chr. M. Kvarme)	200
Hvorfor er ikke MF til å kjenne igjen? (Torleiv Austad)	203
Sorg uten blomster (Tor Johan S. Grevbo)	209
Månedens salme: Gud skapte lyset og livet og meg (N13 243) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	212
Noen strøtanker om kirkelig ledelse og kirkeordning (Harald Hauge)	223
Ny kirkeordning – hva var spørsmålet? (Sigmund Knutsen)	226
Hvem er en god husholder? (Kristin Stang Meløe)	231
Ledelse i fellesskapet (Inge Westly)	234
Arbeidsgiveransvar og lokal ledelse i ny kirkeordning (Erling Birkedal)	237
Et annet MF? (Vidar L. Haanes og Harald Hegstad)	242
Den norske kirkes novus ordo (Ådne Njå)	256
Ekko etter ubesvarte spørsmål (Torleiv Austad)	262
Sluttreplikk til Torleiv Austad (Vidar L. Haanes og Harald Hegstad)	264
Månedens salme: Det er navnet ditt jeg roper (N 13 434) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	265
For at dette skal skje, må mitt liv være stille (Sigmund Akselsen)	275
Du kan søkje og finne Gud i alle ting (Geir Gundersen)	277
Pastoral hverdagsspiritualitet (Tone S. Kaufman)	279
Presten som formidler av spiritualitet (Anne-May Grasaas)	282
Tekstbok og gudstjenestereform i Døvekirken (Roar Bredvei og Jorun E. Berstad Weyde)	300
Månedens salme: Aurinkomma ylönousi / Morgonsola varmar kjærleg (N13 846) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	303
Folkekirkens framtid avgjøres (Marianne H. Brekken)	320
En mangfoldig valgliste – nominasjonskomiteens liste (Erling Birkedal)	322
Hvorfor <i>Levende folkekirke</i> ? (Egil Morland)	324
Tekstbokens kirkelige legitimitet (Lars Hana og Per Walle)	326
Månedens salme: Lysenes Gud, kjærlighets kilde (N13 727) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	328
På ei pilegrimsreise for rettferd og fred – også til det heilage landet? (Olav Fykse Tveit)	344
Mellomkirkelig råds engasjement i Israel og Palestina (Berit Hagen Agøy)	346
Historier om konflikt og håp (Jorunn Andestad Langmoen)	351
Murskygger over en barndom (Mahamad Basem abu Srour)	355
Vår nabo muren (Ingjerd Grimstad Bandak)	356
Da overmakten ble for stor (Helge Kjøllesdal)	357
Brobygging, forsoning og motstand i Israel/Palestina-konflikten (Hans Morten Haugen)	359
Gudstjenesteressurser	363
Pavens brev om Jordan (Redaksjonen)	379
Ei heilskapleg omvending (Haavar Simon Nilsen)	379
Mit hjerte alltid vanker (Erik Røsæg)	381
En umenneskelig bot for å eie en bok av Hans Nielsen Hauge før 1805 (Karl Frode Hilton)	382
Månedens salme: Oda ni oofe fee! / Gud, ver oss alltid nær! (N13 330) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	384
Hauge-bevegelsens folkemusikk som interreligiøst kommunikasjonsmedium (Atle Sommerfelt)	401
Deltaker eller tilskuer? Kveldsfunderinger om kirke, fotball og korsang (Per Kristian Aschim)	407
Månedens salme: Han gyller himlens tak i gullsinober (N13 847) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	413
Når det rokkes ved tradisjon og tilhørighet (Ida Marie Høeg og Ann Kristin Gresaker)	427
Hvorfor de valgte bort dåpen (Svend Klemmetsby)	430
Dåpens oppgave (Kristin Graff-Kallevåg)	435
Fred, flykninger og gjestfrihet (Ole Chr. M. Kvarme)	452
Gudstjeneste for alle (Jan Terje Christoffersen)	455
Veivalg etter år 2000 (Kjell Y. Riise)	458
"Fra Ungdommen" (Gina Gylver)	475
Når fattigdommen kjem nære (Christoforos og Hildegunn M.T. Schuff)	476
Fordi dei fortener det – Kven betalar prisen for våre billege varer? (Per Bondevik)	481
Månedens salme: Jeg tror på jordens forvandling (N13 899) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	487

Frihet, fellesskap og mestring (Margit Bente Steensnæs)	504
Frivillighet i kirken og i frivillige organisasjoner (Gisle Kavli i samtale med Hege E. Fagermoen)	508
Noen tanker om frivillighet (Frode Eikrem)	511
Israel, folkene og Bibelens løfter (Ole Chr. M. Kvarme)	523
Utvidelsesteologi og oppfyllesteologi (Hans Morten Haugen)	531
Israel, folkene og Bibelens løfter (Rolf G. Heitmann)	535
Replikk til Haugen og Heitmann (Ole Chr. M. Kvarme)	540
Det gamle testamente i høymessen (Morten Alsvik)	542
Månedens salme: Solbarn, jordbarn (N13 26) (Estrid Hessellund og Sindre Eide)	543

Søndagsteksten

Kirkeåret 2014-15 – 2. rekke

Samefolkets dag: Matt 22,34–40 (Arild Hellesøy)	17
Kristi Forklarelsedag: Mark 9,2–13 (Ole Skjerbæk Madsen)	19
Fastelavnssøndag: Joh 12,20–33 (Torstein Eidem Nordal)	21
Askeonsdag: Matt 12,38–42 (Stephen Sirris)	40
1. søndag i fastetida: Matt 16,21–23 (Tore Skjæveland)	42
2. søndag i fastetiden: Luk 7,36–50 (Ingvild Helene Mydske Fallegård)	44
3. søndag i fastetiden: Ef 6,10–18 (Pål Kristian Balstad)	64
4. søndag i fastetiden: Joh 3,11–16 (Hilde Barsnes)	66
Maria Budskapsdag: Luk 1,46–55 (Kjell A. Skartseterhagen)	69
Palmesøndag: Matt 26,6–13 (Torbjørn Holt)	90
Skjærtorsdag: Luk 22,14–23 (Per Kristian Sætre)	91
Langfredag: Matt 26,30–27,50 (Astrid Sætrang Morvik)	93
Påskennatt / Ottesong: Mark 16,1–8 (Sjur Isaksen)	108
Påskedag: Matt 28,1–8 (Egil Morland)	110
2. påskedag: Luk 24,36–45 (Øistein I. Larsen)	112
2. søndag i påsketiden: Joh 21,15–19 (Hilde Brekke Møller)	132
3. søndag i påsketiden: Joh 10,1–10 (Torstein Eidem Nordal)	134
4. søndag i påsketiden: Jes 43,16–21 (Stephen Sirris)	136
1. mai: Luk 14,12–14 (Tore Skjæveland)	165
5. søndag i påsketiden: Luk 13,18–21 (Ingvild Helene Mydske Fallegård)	167
6. søndag i påsketida: Matt 7,7–12 (Pål Kristian Balstad)	169
Kristi himmelfartsdag: Luk 24,46–53 (Hilde Barsnes)	186
Søndag før pinse: Joh 3,16–21 (Kjell A. Skartseterhagen)	189
17. mai: Matt 22,17–22 (Torbjørn Holt)	192
Pinseaften: Joh 7,37–39 (Per Kristian Sætre)	193
Pinsedag: Joh 14,15–21 (Astrid Sætrang Morvik)	213
2. pinsedag: Joh 6,44–47 (Sjur Isaksen)	215
Treenighetssøndag: Luk 10,21–24 (Egil Morland)	217
2. søndag i treenighetstiden: Sal 67,2–6 (Øistein I. Larsen)	244
3. søndag i treenighetstiden: Joh 1,35–51 (Hilde Brekke Møller)	246
4. søndag i treenighetstiden: Matt 16,24–27 (Torstein Eidem Nordal)	247
Sankthansdagen / Jonsok: Matt 11,7–14 (Stephen Sirris)	249
5. søndag i treeiningstida: Matt 7,21–29 (Tore Skjæveland)	266
Aposteldagen / 6. søndag i treenighetstiden: Matt 16,13–20 (Ingvild Helene Mydske Fallegård)	268
7. søndag i treenighetstiden: Luk 19,1–10 (Pål Kristian Balstad)	270
8. søndag i treenighetstiden: Mark 12,37b–44 (Hilde Barsnes)	286
9. søndag i treenighetstiden: Joh 8,2–11 (Kjell A. Skartseterhagen)	289
Olavsdagen / Olsok: Luk 9,23–26 (Torbjørn Holt)	291
10. søndag i treeiningstida: Matt 18,21–35 (Per Kristian Sætre)	293
11. søndag i treenighetstiden: Mark 2,23–28 (Astrid Sætrang Morvik)	308
12. søndag i treenighetstiden: Luk 8,1–3 (Sjur Isaksen)	310
13. søndag i treeiningstida: Luk 12,41–48 (Egil Morland)	312
Vingårdssøndag / 14. søndag i treenighetstiden: 1 Kor 3,4–11 (Øistein I. Larsen)	314
15. søndag i treenighetstiden: Luk 10,38–42 (Hilde Brekke Møller)	329
16. søndag i treenighetstiden: Matt 5,10–12 (Torstein Eidem Nordal)	331
17. søndag i treenighetstiden: Luk 7,11–17 (Stephen Sirris)	333
18. søndag i treeiningstida: Matt 8,5–13 (Tore Skjæveland)	336

Mikkelsmesse: Luk 10,1–2.16–20 (Ingvild Helene Mydske Fallegård)	365
19. søndag i treenighetstiden: Joh 7,14–17 (Pål Kristian Balstad)	368
20. søndag i treenighetstiden: Mark 10,2–9 (Hilde Barsnes)	370
21. søndag i treenighetstiden: Luk 16,19–31 (Kjell A. Skartseterhagen)	372
Bots- og bønnedag: Luk 18,9–14 (Torbjørn Holt)	388
Reformasjonsdagen: Joh 1,16-17 (Per Kristian Sætre)	389
Allehelgensdag: Matt 5,13–16 (Astrid Sætrang Morvik)	391
Minnedag: Joh 11,1–5.33–38 (Sjur Isaksen)	393
24. søndag i treeiningstida: Kol 1,24–29 (Egil Morland)	418
25. søndag i treenighetstiden: Matt 14,22–34 (Øistein I. Larsen)	420
Domssøndag / Kristi kongedag: Matt 25,1–13 (Hilde Brekke Møller)	422

Kirkeåret 2015-16 – 3. rekke

1. søndag i adventstiden: Matt 21,10–17 (Torstein Eidem Nordal)	438
2. søndag i adventstiden: Joh 16,21–24 (Stephen Sirris)	440
3. søndag i adventstida: Joh 5,31–36 (Tore Skjæveland)	443
4. søndag i adventstiden: Matt 1,18–25 (Ingvild Helene Mydske Fallegård)	464
Julaften: Luk 2,1-20 (Pål Kristian Balstad)	467
Julenatt/ottesang: Matt 1,18-25 (Hilde Barsnes)	468
Juledag: Joh 1,1-14 (Kjell A. Skartseterhagen)	488
2. juledag (Stefanusdagen): Joh 16,1–4a (Torbjørn Holt)	490
Romjulsundag: Luk 2,25–35 (Per Kristian Sætre)	491
Nyttårsaftan: Matt 11,25–30 (Torstein Eidem Nordal)	494
Nyttårsdag / Jesu namnedag: Matt 18,19–20 (Egil Morland)	513
Kristi åpenbaringsdag: 2 Kor 4,1–6 (Marita Bjørke Ådland)	515
2. søndag i åpenbaringstiden: Joh 1,29–34 (Arnfinn Bjørgen)	517
3. søndag i åpenbaringstiden: Joh 1,15–18 (Nils Tore Andersen)	546
Såmannssøndag: Matt 13,24–30 (Svein Granerud)	548
Kristi forklarelsesdag: Luk 9,28–36 (Gisle Skeie)	550

Fra bokfronten:

Judith Thompson: Theological Reflection (Hogne Midgard)	14
Andy Root: Christopraxis – A Practical Theology of the Cross (Tone Stangeland Kaufman)	37
Øyvind Eide: Forståelse og fordykning (Einar Eidsaa Edland)	163
Roger Jensen: Pilegrim. Lengsel, vandring, tenkning – før og nå (Mari Kolbjørnsrud)	184
Ola Tjørhom: Fornyelsen som forsvant (Morten Erik Stensberg)	304
Per Eriksen: Før du sier du ikke tror: Spørsmål å få svar på før du avviser Gud (Atle Søvik)	385
Kjetil Fretheim (red): Ansatte og frivillige (Erling Birkedal)	412
Anne Helgesen: Even og Maja (Fredrik Røste Haugen)	544

Temanumre:

Misjon og flerkulturelt arbeid i praksis	nr. 3
Utenlandske prester	nr. 5
Kirke – helse – livsmestring	nr. 7
Veivalg for fremtidig kirkeordning	nr. 10
Prester og spiritualitet	nr. 12
Kirkevalget	nr. 14
Muren	nr. 15
Dåpens utfordring	nr. 18
Rettferdig fordeling	nr. 20
Frivillighet	nr. 21